

Вищий навчальний заклад «Університет імені Альфреда Нобеля»

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ
від 06 лютого 2023 р. № 22
Ректор

Сергій Холод

ПОЛОЖЕННЯ

**про підготовку здобувачів вищої освіти
ступеня доктора філософії та доктора наук
у Вищому навчальному закладі
«Університет імені Альфреда Нобеля»
ПШ-751-007
Редакція 4**

м. Дніпро

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ»	Код ПП-751-007	Стор. 3
Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук		Редакція 4

ЗМІСТ

1	Призначення та сфера застосування	4
2	Нормативні посилання	4
3	Визначення та скорочення	4
4	Відповідальність	5
5	Загальні положення	5
6	Порядок та умови вступу до аспірантури	6
7	Проведення вступних випробувань та порядок зарахування до аспірантури	7
8	Права та обов'язки аспірантів і докторантів	9
9	Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі	10
10	Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою	12
11	Підготовка здобувачів ступеня доктора наук у докторантурі	13
12	Відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення аспірантів, докторантів	15
13	Показники результативності процесу та методика їх вимірювання	16
14	Ризики та дії відділу аспірантури та докторантури щодо управління ризиками	16
15	Функції дотримання законодавчих вимог у сфері запобігання корупції	17

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ»	Код ПП-751-007	Стор. 4
Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук		Редакція 4

1. Призначення і сфера використання

1.1. Це Положення вводить для визначення порядку і механізму підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) та науковому рівнях вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії та доктора наук, відповідно у Вищому навчальному закладі «Університет імені Альфреда Нобеля».

1.2. Цим Положенням керуються в своїй діяльності професорсько-викладацький склад і працівники структурних підрозділів, що задіяні в здійсненні підготовки здобувачів вищої освіти, а також здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук.

1.3. Положення не є конфіденційним документом в межах Університету.

2. Нормативні посилання

2.1. ДСТУ ISO 9000:2007 Системи управління якістю. Вимоги.

2.2. ДСТУ ISO 9001:2008 Системи управління якістю. Основні положення та словник.

2.3. Закон України «Про освіту» від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII (із змінами).

2.4. Закон України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 р. № 1556-VII (із змінами).

2.5. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII (із змінами).

2.6. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23 березня 2016 р. № 261 (із змінами).

2.7. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 р. № 44 (із змінами).

2.8. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук» від 17 листопада 2021 р. № 1197.

2.9. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12 січня 2017 р. № 40 (із змінами).

2.10. Статут Вищого навчального закладу «Університет імені Альфреда Нобеля» (нова редакція) від 12 жовтня 2022 р.

3. Визначення та скорочення

Університет – Вищий навчальний заклад «Університет імені Альфреда Нобеля»

НПП – науково-педагогічні працівники.

ЗВО – заклад вищої освіти.

Здобувачі – здобувачі вищої освіти.

ІНПА – індивідуальний навчальний план аспіранта.

ІПНРА – індивідуальний план наукової роботи аспіранта.

ОНП – освітньо-наукова програма.

МВ – методичні вказівки.

МОН – Міністерство освіти і науки України.

Національне агентство – Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.

Атестаційна колегія – Атестаційна колегія Міністерства освіти і науки України.

Апеляційний комітет – Апеляційний комітет Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

ЄКТС – Європейська система переведення і накопичення кредитів.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ»	Код ППІ-751-007	Стор. 5
Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук		Редакція 4

4. Відповідальність

4.1. Керівник процесу – проректор з відповідного напрямку за структурою управління в Університеті.

4.2. Відповідальність за організацію погодження та затвердження даного документу, зберігання даного документу, зберігання оригіналу, розміщення в електронній базі, тиражування та видачу врахованих копій документу несе завідувач відділу кадрів.

Зміни, уточнення, доповнення вносяться до Положення наказом ректора Університету на підставі пропозицій (доповідних записок) відповідальних осіб, а також працівників відділу аспірантури та докторантури.

4.3. Відповідальність за функціонування процесу розподіляється таким чином:

– Відповідальність за організацію, координування, контроль щодо підготовки здобувачів вищої освіти в Університеті несе завідувач відділом аспірантури та докторантури.

– Відповідальність за якісне і своєчасне написання аспірантом (докторантом) дисертації несе науковий керівник (науковий консультант) аспіранта, докторанта, який здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією.

– Відповідальність та повноваження учасників процесу визначені в Положенні про відділ аспірантури та докторантури та посадових інструкціях.

5. Загальні положення

5.1. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

здобувач ступеня доктора філософії (далі – здобувач) – особа, яка виконує у закладі вищої освіти освітньо-наукову програму на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії;

здобувач наукового ступеня доктора наук (далі – здобувач) – особа, яка проходить (проходила) підготовку у докторантурі закладу вищої освіти (наукової установи) або яка самостійно підготувала до захисту докторську дисертацію з метою здобуття наукового ступеня доктора наук з наукової спеціальності за галуззю науки;

аспірант – особа, зарахована до Університету для здобуття ступеня доктора філософії.

докторант – особа, зарахована до Університету для здобуття ступеня доктора наук.

здобувач – особа, яка здобуває вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою без переривання трудової діяльності в університеті або під час перебування у творчій відпустці та особа, яка без проходження підготовки в докторантурі самостійно здійснює підготовку наукових досягнень до захисту без наукового консультанта.

5.2. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється:

– в аспірантурі заочною (денною, вечірньою) або заочною формою навчання;

– поза аспірантурою (для осіб, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в університеті).

Підготовка здобувачів ступеня доктора наук здійснюється:

– в докторантурі заочною (денною) формою навчання;

– шляхом самостійної підготовки наукових досягнень до захисту.

5.3. Підготовка осіб в аспірантурі та докторантурі здійснюється:

за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав заклад вищої освіти (наукова установа) на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії або доктора наук).

Для провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти університет зобов'язаний отримати відповідну ліцензію.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ»	Код ПП-751-007	Стор. 6
Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук		Редакція 4

На науковому рівні вищої освіти підготовка докторів наук здійснюється без отримання ліцензії.

5.4. Вступ до аспірантури та докторантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до Умов прийому для здобуття вищої освіти у відповідному році, затверджених МОН, та правил прийому до Університету.

Правила прийому до Університету, зокрема щодо прийому до аспірантури та докторантури, затверджує вчена рада університету на основі Умов прийому для здобуття вищої освіти у відповідному році та в установлені строки оприлюднює їх на офіційному веб-сайті Університету.

5.5. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки, доктора наук у докторантурі – два роки, здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою прикріплюються на строк, встановлений вченою радою Університету.

5.6. Для врегулювання відносин між аспірантом або докторантом та Університетом укладається договір.

6. Порядок та умови вступу до аспірантури

6.1. Основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти є аспірантура.

6.2. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста). До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з правилами прийому до Університету. Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до аспірантури виключно у зв'язку з неподанням в установлені строки документів, визначених правилами прийому.

Перелік документів, необхідних для вступу до аспірантури, включає:

- заяву в паперовій формі подається вступником особисто до Університету імені Альфреда Нобеля.

- у заяві вступники вказують спеціальність та форму навчання.

- до заяви, поданої в паперовій формі, вступник додає:

- копію диплома про закінчення закладу вищої освіти із зазначенням одержаної кваліфікації магістра або спеціаліста і додаток до нього;

Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що виданий іноземним ЗВО, допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами тільки на акредитовані спеціальності. Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складення ним вступних випробувань на підставі диплома про повну вищу освіту після його експертизи та прийняття вченою радою університету рішення про визнання диплома з подальшою нострифікацією в МОН України.

- копію документа, що посвідчує особу та громадянство;

- військовий квиток або посвідчення про приписку – для військовозобов'язаних;

- особовий листок з обліку кадрів та автобіографія;

- чотири кольорові фотокартки розміром 3 x 4 см;

- копію трудової книжки (за наявності);

- список опублікованих наукових праць та копії статей або тез науково-практичних конференцій;

- міжнародний сертифікат з іноземної мови, який засвідчує рівні C1, C2 (за наявності).

Паспорт, військовий квиток (посвідчення про приписку до призовної дільниці), оригінали документів про вищу освіту (при поданні їх копій) вступник пред'являє особисто.

У правилах прийому до Університету може бути визначено додатковий перелік документів, обов'язкових для допуску до вступних випробувань.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ»	Код ПП-751-007	Стор. 7
Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук		Редакція 4

Вступник має право подати додаткові документи, що засвідчують його наукові та творчі досягнення.

6.3. Вступні випробування до аспірантури Університету складаються з:

- фахового вступного випробування із спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);

- вступного іспиту з іноземної мови (за вибором вченої ради ЗВО в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти). Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом;

- інших форм вступних випробувань (співбесіди, презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень тощо).

- додаткове фахове вступне випробування для вступників, які не мають базової освіти з відповідної галузі знань. Вступне випробування може проводитися у вигляді співбесіди з обраної спеціальності або іншої форми (за рішенням випускаючої кафедри).

Знання та вміння, продемонстровані вступниками до аспірантури на вступних випробуваннях зі спеціальності, з іноземної мови оцінюватимуться за 100 - бальною шкалою. Вступники, які наберуть менш ніж 60 балів за кожен вид випробування, позбавлятимуться права участі в конкурсі.

6.4. Для вступників іноземців обчислюються бали/оцінки вступника на основі документа про попередній здобутий рівень освіти та встановлюється мінімально необхідне для вступу значення кількості балів/оцінок із загальноосвітніх предметів, з яких проводиться вступне випробування. Зарахування іноземців на навчання до аспірантури здійснюється за результатами вступних випробувань з визначених предметів і мови навчання та на підставі академічних прав на продовження навчання, що надаються документом про здобутий рівень освіти в країні його походження, і врахування балів успішності, що дають право на продовження навчання на наступному рівні вищої освіти відповідно до законодавства країни, що видала документ про здобутий ступінь (рівень) освіти.

6.5. Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час; особи, знання яких були оцінені балами нижче мінімального рівня, а також особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються. Перескладання вступних випробувань не допускається.

6.6. Роботи вступників, виконані ними на вступних випробуваннях до аспірантури, які не прийняті на навчання, зберігаються не менше одного року, після чого знищуються, про що складається акт.

7. Проведення вступних випробувань та порядок зарахування до аспірантури

7.1. В аспірантурі Університету ліцензовані такі спеціальності:

015 Професійна освіта (за спеціалізаціями);

051 Економіка;

073 Менеджмент;

076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність.

7.2. Відповідно до Правил прийому для проведення вступних випробувань створюються екзаменаційні комісії. Прийом фахових вступних випробувань/вступних іспитів до аспірантури проводиться предметними комісіями, як правило, у кількості 3-5 осіб, які призначаються

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ»	Код ПП-751-007	Стор. 8
Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук		Редакція 4

ректором університету і до складу яких включаються доктори та кандидати наук, а до складу предметної комісії із наукової спеціальності також передбачувані наукові керівники. До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також доценти та висококваліфіковані викладачі, які не мають наукового ступеня і вченого звання.

7.3. Програми фахових вступних випробувань/вступних іспитів для вступу на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня розробляються і затверджуються в Університеті не пізніше ніж за три місяці до початку прийому документів.

Програми фахових вступних випробувань/вступних іспитів оприлюднюються на офіційному веб-сайті університету.

7.4. Конкурсна оцінка (КО) особи, яка претендує на зарахування до аспірантури, формується за формулою:

$$КО = ВВС + ВІМ + РС,$$

де ВВС – результат фахового вступного випробування зі спеціальності (за 100-бальною шкалою) (порядок оцінювання вступників, які не мають базової освіти з відповідної галузі знань, та здають фахове та додаткове фахове вступне випробування, визначається випусковою кафедрою в Програмі фахових вступних випробувань);

ВІМ – результат вступного іспиту з іноземної мови (за 100-бальною шкалою);

ДБ – додаткові бали за академічні досягнення (за 100-бальною шкалою) (табл. 1).

Таблиця 1

Порядок нарахування додаткових балів за академічні досягнення

Академічні досягнення	Код	Кількість балів
Переможці та призери міжнародної студентської олімпіади з фаху*, міжнародних конкурсів з фаху*, всеукраїнської студентської олімпіади МОН України з фаху*, конкурсу наукових студентських робіт МОН України з фаху*	ДБ ₁	
- переможець		40
- призер		20
Наукова стаття у вітчизняному фаховому виданні **	ДБ ₂	10
Наукова стаття у виданні, яке входить до міжнародних наукометричних баз (Scopus, Web of Science)**	ДБ ₃	15 (кожна стаття)
- інші		10
Участь у науковій всеукраїнській та міжнародній конференції (за умови опублікування тез доповіді)**	ДБ ₄	5

* диплом, отриманий під час навчання в магістратурі;

** за період не більше трьох років до моменту вступу

(в сумі не більше як 30 балів за публікації та участь у конференціях).

7.5. Зарахування на загальних підставах буде проводитись за сумою балів, отриманих за фахове вступне випробування, вступний іспит з іноземної мови, співбесіду та додаткові бали, нараховані за академічні досягнення.

Додаткові бали за наукові та навчальні досягнення вступників до аспірантури нараховуватиме предметна комісія по прийому вступних випробувань зі спеціальності.

7.6. Не допускається перескладання або повторне складання будь-якого виду вступних випробувань.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ»	Код ПП-751-007	Стор. 9
Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук		Редакція 4

7.7. Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу до Університету імені Альфреда Нобеля протягом 12 місяців.

7.8. Накази про зарахування на навчання видаються ректором Університету на підставі рішення приймальної комісії.

7.9. Аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом ректора призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем з урахуванням кадрових вимог щодо забезпечення провадження освітньої діяльності за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти.

Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед вченою радою Університету за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

7.10. Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво (консультування), як правило, не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.

Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії, може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями, як правило, не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

7.11. На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта науковому керівникові відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження. Вчена рада Університету з урахуванням потреб аспіранта та ефективності роботи наукового керівника з підготовки докторів філософії може відвести більшу кількість годин навчального навантаження керівникові з їх оплатою за рахунок коштів спеціального фонду закладу вищої освіти.

7.12. Рішенням вченої ради аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом годин навчального навантаження та обов'язків між ними.

8. Права та обов'язки аспірантів і докторантів

8.1. Аспіранти і докторанти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту» (із змінами). З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у закладах вищої освіти, бібліотеках і державних архівах України;
- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника (консультанта), для аспірантів – на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками у разі призначення Університетом двох керівників;
- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;
- академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (із змінами), та Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників Університету імені Альфреда Нобеля.
- академічну відпустку відповідно пп. 2 статті 46 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII (із змінами).
- трудову діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ»	Код ПП-751-007	Стор. 10
Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук		Редакція 4

8.2. Аспіранти і докторанти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту» (із змінами). З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також зобов'язані:

- дотримуватися морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників, встановлених Університетом;

- виконувати індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи аспіранта й систематично (два рази на рік) звітувати про хід його виконання на засіданні випускової кафедри Університету, яка уповноважена для цього вченою радою;

- захистити в установлений строк наукові досягнення у вигляді дисертації у спеціалізованій вченій раді.

8.3. Покладення Університетом на аспіранта та докторанта обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової (наукової) програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється.

8.4. Аспіранти і докторанти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

9. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі

9.1. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються вченою радою Університету для кожної спеціальності.

Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

9.2. Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури складаються з освітньої та наукової складових.

Навчальний план аспірантури повинен містити інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін (30-60 кредитів Європейської системи переведення і накопичення кредитів (ЄКТС), послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою Університету протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури.

Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та керівником відповідного підрозділу.

Засвоєння аспірантами навчальних дисциплін відбувається на базі Університету, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність — на базі інших закладів вищої освіти.

Аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником. Для цього аспірант подає на ім'я ректора відповідну заяву,

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ»	Код ПП-751-007	Стор. 11
Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук		Редакція 4

погоджену із науковим керівником. Зміни в індивідуальному плані аспіранта затверджуються вченою радою, рішення якої вводиться в дію наказом ректора.

Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою.

9.3. Освітньо-наукова програма Університету включає не менше чотирьох складових, що передбачають набуття аспірантом таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

- здобуття глибинних знань із спеціальності (групи спеціальностей), за якою (якими) аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить не менш як 12 кредитів ЄКТС);

- оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить 4 – 6 кредитів ЄКТС);

- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить не менш як 6 кредитів ЄКТС);

- здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності (рекомендований обсяг такої навчальної складової становить 6 – 8 кредитів ЄКТС).

Аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право:

- на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані у повному обсязі;

- на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником).

9.4. Вчена рада Університету має право прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в інших закладах вищої освіти (наукових установах) компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою.

9.5. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспіранта.

9.6. Атестація здобувача ступеня доктора філософії проводиться шляхом:

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ»	Код ПП-751-007	Стор. 12
Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук		Редакція 4

оцінки набуття компетентностей здобувачем у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи і індивідуального навчального плану;

встановлення разовою спеціалізованою вченою радою у результаті успішного виконання здобувачем ступеня доктора філософії освітньо-наукової програми та публічного захисту ним дисертації відповідності результатів його наукової роботи вимогам освітньо-наукової програми.

9.7. В межах виконання своїх обов'язків науковий керівник (керівники) після завершення здобувачем освітньо-наукової програми, окрім висновку з оцінкою його роботи у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи й індивідуального навчального плану, оцінює (оцінюють) рівень набуття теоретичних знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей.

Згідно з профілем освітньо-наукової програми, де виділено програмні компетентності та програмні результати навчання і матрицею «Освітні компетентності – результати» та встановленими критеріями оцінювання ступеня сформованості компетентності, науковий керівник (керівники) за кожним з них виставляє оцінку в балах. Загальна оцінка визначається як сума оцінок за кожним критерієм. Компетентність вважається сформованою, якщо загальна оцінка становить більше 60 балів.

9.8. Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

9.9. Кількість аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням, та вартість такої підготовки визначаються вченою радою Університету з урахуванням ліцензійного обсягу, зазначеного в ліцензії, за якою Університет провадить освітню діяльність на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, та можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва і задоволення освітніх потреб аспірантів за відповідною спеціальністю.

10. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою

10.1. Особи, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії в Університеті поза аспірантурою без переривання трудової діяльності або під час перебування в творчій відпустці.

Такі особи прикріплюються за відповідною спеціальністю на строк, визначений вченою радою Університету.

Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає повне та успішне виконання відповідної освітньо-наукової програми та навчального плану аспірантури Університету згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи прикріпленої особи та публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді.

10.2. Правила та процедури прикріплення до Університету визначаються вченою радою Університету.

Для прикріплення до Університету для здобуття освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою особи, яка професійно проводить наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в університеті, подають до відділу аспірантури та докторантури такі документи:

- заяву на ім'я ректора про прикріплення до відповідної кафедри, завізовану завідувачем кафедри та майбутнім науковим керівником;
- особовий листок по обліку кадрів, заповнений особисто та завірений у відділі кадрів;
- автобіографію;

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ»	Код ПП-751-007	Стор. 13
Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук		Редакція 4

- характеристику за підписом керівника структурного підрозділу, у якому працює особа;
- витяг з засідання кафедри про затвердження теми дисертації і призначення наукового керівника

- ксерокопію диплому про вищу освіту;
- ксерокопію паспорта громадянина України (першої та другої сторінки).

Вчена рада Університету в місячний строк розглядає висновки кафедри щодо кожного здобувача і приймає рішення про його прикріплення до Університету для здобуття освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає здобувачу наукового керівника з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників Університету із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення вченої ради затверджується і оформляється наказом ректора Університету.

10.3. Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти осіб, які прикріплені до Університету для реалізації свого права на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, а також їх наукове керівництво здійснюється за кошти Університету або за кошти здобувача.

Особи, прикріплені до Університету з метою здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, мають всі права і обов'язки, визначені у пунктах 8.1-8.4 цього Положення.

10.4. У разі звільнення з роботи особа втрачає право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою в Університеті та має право:

- продовжити свою підготовку для здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою у закладі вищої освіти, до якого особа зарахована на посаду науково-педагогічного чи наукового працівника (за умови прийняття відповідного рішення таким ЗВО;
- вступити до аспірантури ЗВО для здобуття відповідного ступеня заочною (денною, вечірньою) або заочною формою навчання і зарахування їй відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.

11. Підготовка здобувачів ступеня доктора наук у докторантурі

11.1.3 метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та/або для підготовки публікацій до захисту для здобуття ступеня доктора наук особа має право вступити до докторантури Університету.

Протягом строку перебування в докторантурі докторант зобов'язаний захистити результати своїх наукових досягнень у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або наукової доповіді за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується МОН, у спеціалізованій вченій раді.

Здобувач ступеня доктора наук у дисертації (монографії, сукупності наукових робіт) повинен представити узагальнення самостійних досліджень стосовно актуальної наукової проблеми (групи проблем) у межах однієї або кількох галузей знань, результати яких забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення, є достовірними та пройшли широку апробацію.

Перебування в докторантурі не є обов'язковою умовою для подання наукових досягнень до спеціалізованої вченої ради та подальшого їх публічного захисту для здобуття ступеня доктора наук.

11.2. Докторантура відкривається за рішенням вченої ради Університету, що затверджується наказом ректора, за умови наявності трьох штатних працівників – докторів наук з відповідної або суміжної спеціальності.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ»	Код ПП-751-007	Стор. 14
Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук		Редакція 4

11.3. Прийом до докторантури або надання творчої відпустки здійснюється з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною спеціальністю відповідно до встановлених вимог.

До докторантури приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії (кандидата наук), наукові здобутки та опубліковані праці з обраною спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення оформлення у вигляді дисертації.

11.4. Для вступу до докторантури вступник не менше ніж за два місяці до вступу подає кафедрі чи іншому структурному підрозділу Університету розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту. Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників відповідний структурний підрозділ заслуховує їх наукові доповіді і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд вченої ради Університету.

Перелік та строк подання документів, необхідних для вступу до докторантури визначається в правилах прийому до Університету. Перелік включає:

- заяву на ім'я ректора про вступ до докторантури;
- письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену доктором наук, який є штатним науково-педагогічним або науковим працівником Університету, із згодою бути науковим консультантом в разі його вступу до докторантури;
- розгорнутий план дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук за підписом майбутнього наукового консультанта;
- список опублікованих наукових праць і винаходів (із зазначенням фахових видань за спеціальністю передбачуваної дисертації);
- засвідчену копію диплома доктора філософії або кандидата наук.

Паспорт, диплом про вищу освіту, диплом про присудження наукового ступеня доктора філософії (кандидата наук), атестат про присвоєння вченого звання подаються вступниками особисто. Також подається трудова книжка із записом про звільнення з останнього місця роботи у зв'язку зі вступом до докторантури.

У правилах прийому до Університету може бути визначено додатковий перелік документів, обов'язкових для вступу до докторантури.

Особа, яка подає для вступу до докторантури диплом, що виданий іноземним ЗВО, допускається до вступу нарівні з іншими вступниками. У разі позитивного рішення вченої ради Університету щодо зарахування такого вступника в докторантуру вчена рада Університету одночасно приймає рішення про визнання його диплома. У разі відмови вчена рада Університету надає вступнику обґрунтоване пояснення причин такої відмови.

11.5. Вчена рада Університету в місячний строк розглядає висновки кафедри щодо кожного вступника і приймає рішення про його зарахування до докторантури та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників Університету із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення вченої ради затверджується і оформляється наказом президента Університету.

На здійснення наукового консультування відводиться щороку 50 академічних годин навантаження на одного докторанта. Науковий консультант може здійснювати підготовку лише одного докторанта.

У разі самостійної підготовки докторської дисертації науковий консультант не призначається.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ»	Код ПП-751-007	Стор. 15
Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук		Редакція 4

11.6. Атестація докторанта здійснюється постійно діючою спеціалізованою вченою радою з відповідної спеціальності, яка функціонує у Університеті, до якого зарахований докторант. Якщо у Університеті не функціонує спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності, атестацію докторанта може здійснювати постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності іншого закладу вищої освіти за клопотанням Університету, що здійснював підготовку здобувача вищої освіти ступеня доктора наук, або за заявою докторанта.

12. Відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення аспірантів, докторантів

12.1. Підставами для відрахування здобувачів вищої освіти є:

- 1) завершення навчання за відповідною освітньо-науковою (науковою) програмою;
- 2) власне бажання;
- 3) переведення до іншого закладу вищої освіти;
- 4) невиконання навчального плану (для здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії);
- 5) порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством;
- 6) порушення умов договору (контракту), укладеного між університетом та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;
- 7) не поновлення після завершення академічної відпустки;
- 8) порушення Статуту Університету, Правил внутрішнього розпорядку, невиконання рішень постанови вченої ради, розпоряджень, наказів ректора;
- 9) інші випадки, передбачені законодавством.

12.2. Здобувачі вищої освіти можуть переривати навчання (з наданням академічної відпустки) у зв'язку із обставинами, які унеможливають виконання індивідуального плану роботи:

- за станом здоров'я;
- перебування у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку;
- призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї;
- сімейними обставинами;
- навчанням чи стажуванням в освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав).

12.3. Загальний термін переривання у навчанні у зв'язку з хворобою не може перевищувати один рік.

Здобувачам вищої освіти, призваним на військову службу у зв'язку з оголошенням мобілізації, гарантується збереження місця навчання.

Здобувачам вищої освіти, які реалізують право на академічну мобільність, протягом навчання, стажування чи здійснення наукової діяльності в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами гарантується збереження місця навчання відповідно до положення про порядок реалізації права на академічну мобільність. Такі особи не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти.

12.4. Для оформлення академічної відпустки аспірант/докторант не пізніше ніж за п'ятнадцять днів до початку бажаного терміну переривання подає на ім'я ректора заяву, погоджену з науковим керівником (консультантом), завідувачем кафедри та проректором. До заяви повинні додаватися документи, які підтверджують обґрунтованість причини переривання (офіційне запрошення на стажування, підтвердження отримання гранту, лікарняні листи, довідка ЛКК, свідоцтво про народження дитини тощо).

12.5. Переривання та продовження навчання в аспірантурі/перебування у докторантурі оформлюється відповідним наказом. Період переривання не включається до терміну навчання в

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ»	Код ПП-751-007	Стор. 16
Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук		Редакція 4

аспірантурі або перебування у докторантурі.

12.6. У випадку, якщо аспірант/докторант після закінчення терміну академічної відпустки не поновив свій статус, тобто не зареєструвався у відділі аспірантури і докторантури протягом десяти днів, то він/вона підлягає відрахуванню з останнього дня переривання навчання в аспірантурі або перебування у докторантурі, зазначеного у наказі.

13. Показники результативності процесу та методики їх вимірювання

13.1. Відсоток аспірантів, що навчалися в очній (денній) та заочній аспірантурі та захистили дисертації (K_1):

$$K_1 = \frac{\text{Кількість аспірантів, які захистили дисертацію}}{\text{Кількість аспірантів, що закінчили аспірантуру}} \times 100\%$$

13.2. Відсоток докторантів, які захистили дисертації (K_2):

$$K_2 = \frac{\text{Кількість докторантів, які захистили дисертацію}}{\text{Кількість докторантів, що закінчили докторантуру}} \times 100\%$$

13.3. Періодичність вимірювання показників (табл. 2).

Таблиця 2

Періодичність вимірювання, відповідальність, рівень аналізу

№ п/п	Показник	Відповідальна особа	Періодичність вимірювання	Форма реєстрації	Рівень аналізу
1	K_1	Завідувач аспірантури та докторантури	1 раз на рік	Звіт про роботу відділу на засіданні Вченої ради	Обговорення на засіданні Вченої ради
2	K_2	Завідувач аспірантури та докторантури	1 раз на рік	Звіт про роботу відділу на засіданні Вченої ради	Обговорення на засіданні Вченої ради

14. Ризики та дії відділу аспірантури та докторантури щодо управління ризиками

14.1. До основних факторів ризику в діяльності відділу аспірантури та докторантури можна віднести такі:

№ з/п	Ризики	Дії щодо управління ризиками	
		щодо попередження та мінімізації ризику	за фактом виникнення
1	Зменшення задоволеності/вірогідна незадоволеність споживачів освітніх послуг (здобувачів)	Регулярне опитування/анкетування здобувачів щодо якості та організації освітнього процесу	Коригувальні дії по факту виявлення невідповідностей
2	Ймовірність втрати кваліфікованого персоналу	Взаємозамінність та взаємонавчання співробітників. Подання пропозицій адміністрації університету щодо стимулювання співробітників	Коригувальні дії по факту виявлення невідповідностей
3	Вірогідність виникнення додаткових позапланових термінових завдань	Чіткий інструктаж, розподіл/закріплення функцій та відповідальних осіб	Коригувальні дії по факту виявлення невідповідностей

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ»	Код ПП-751-007	Стор. 17
Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук		Редакція 4

15. Функції дотримання законодавчих вимог у сфері запобігання корупції

15.1. Відділ аспірантури та докторантури в межах компетенції та повноважень бере участь у дотриманні та реалізації вимог Закону України «Про запобігання корупції», іншого законодавства у сфері запобігання корупції, Антикорупційної програми Університету та прийнятих на її виконання нормативних актів.